

Список використаних джерел:

1. Борисенко І. В. Методика розслідування вбивств з розчленуванням трупа : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Борисенко Ігор Володимирович. – Харків, 1999. – 22 с.

2. Антонян Ю. М. Личность преступника : учеб. пособие / Ю. М. Антонян, В. Н. Кудрявцев, В. Е. Эминов. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2004 – 366 с.

3. Филимонов В. Д. Общественная опасность личности преступника / В. Д. Филимонов. – Томск : Изд-во ТГУ, 1970. – 336 с.

4. Малярова В. О. Особа злочинця як елемент криміналістичної характеристики злочинів проти моральності в сфері полових відносин // В. О. Малярова // Держава й право: проблеми становлення й стратегія розвитку : матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. (Суми, 18–19 трав. 2013 р.) / Сум. філ. ХНУВС. – Суми : Папірус, 2013. – С. 213–214.

Одержано 22.04.2016

УДК 343.12:343.985(477)

Марина Михайлівна Покоłodна,

аспірант докторантури та ад'юнктури

Харківського національного університету внутрішніх справ

**ОКРЕМІ АСПЕКТИ НОРМАТИВНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ УЧАСНИКІВ
КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ**

Враховуючи специфіку окремих злочинів і тяжкість покарання, яке може загрожувати винним у їх вчиненні, ймовірність вжиття розроблюваними в межах оперативної розробки, а у подальшому, підозрюваними та обвинуваченими у кримінальних провадженнях заходів незаконного впливу на різних учасників кримінального провадження (оперативної розробки), є вкрай високою. На практиці можуть виникати ситуації, коли важливі викривальні показання на співучасників чи організаторів злочинних груп мають намір дати підозрювані чи обвинувачені, які в силу цього теж можуть піддаватися реальній чи потенційній небезпеці. Крім того, необхідно враховувати вимоги Кримінального процесуального кодексу 2012 року, згідно з яким суд не зможе використовувати і обґрунтовувати судові рішення показаннями, отриманими не під час судового засідання (ст. 95 КПК 2012 року), що також збільшує ризики спроб незаконного впливу

на учасників кримінального провадження до судового розгляду справи [1].

На практиці ж доволі часто зустрічаються ситуації, коли потерпілі чи свідки відмовляються давати показання чи ухиляються від процесуальних дій, змінюють свої попередні свідчення, надають неповні чи недостатньо чіткі показання з огляду на реальну чи потенційну загрозу застосування в ході кримінального провадження до них, членів їхніх сімей, близьких родичів насильства чи інших форм протиправного впливу з боку зацікавлених осіб (безпосередньо осіб, які вчинили злочини, їх співучасників, членів відповідних організованих злочинних груп тощо).

Отже, вкрай важливим компонентом ефективного документування злочинних дій осіб та покарання винних є готовність заявників, потерпілих і свідків злочинів, а певних випадках і осіб, які конфіденційно співробітничать з оперативними підрозділами Національної поліції, допомагати в їх розслідуванні.

Для того, щоб домогтися високого рівня довіри з боку названих учасників кримінального провадження (оперативної розробки) до системи кримінального судочинства, необхідно, на наш погляд, наступне:

– по-перше, максимально ефективно застосовувати передбачені чинним законодавством України інструменти забезпечення безпеки осіб, які висловлюють бажання надати важливу доказову інформацію під час оперативної розробки, а подальшому і в кримінальному провадженні;

– по-друге, розробити і запровадити в майбутньому більш досконалу систему забезпечення цієї безпеки. Досвід зарубіжних країн демонструє, що співробітництво потерпілих, свідків, осіб, конфідентів та правоохоронних органів є більш плідним у тих з них, де розроблено й впроваджено в життя довгострокові Програми захисту учасників кримінального судочинства (США, Італія, Великобританія, Німеччина, Іспанія, Словаччина та інші).

З точки зору міжнародного співробітництва у забезпеченні захисту свідків та інших учасників кримінального провадження важливими є положення ст. 23 Другого додаткового протоколу 2001 року до Європейської конвенції про взаємну допомогу у кримінальних справах 1959 року, згідно з якою у разі, коли Сторона на підставі Конвенції або одного з Протоколів до неї звертається з

проханням надати допомогу щодо свідка, який є під загрозою залякування або який потребує захисту, компетентні органи запитуючої і запитуваної Сторін намагаються погодити заходи стосовно захисту відповідної особи згідно зі своїм національним законодавством. Статті 9 і 10 Протоколу передбачають можливість проведення за запитом допиту свідків та інших учасників кримінального провадження за допомогою відео- та телефонної конференцій [2, с. 4].

Законодавство України на сьогодні відстає від найкращих практик застосування заходів безпеки в інших європейських країнах, не завжди враховує загальновизнані стандарти у сфері захисту прав людини, не передбачає загальних чи спеціалізованих довгострокових Програм захисту учасників кримінального провадження, які успішно діють навіть в сусідніх країнах.

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : станом на 1 січ. 2013 р. – Харків : Право, 2013. – 344 с.

2. Касько В. В. Забезпечення безпеки учасників кримінального провадження щодо торгівлі людьми : навч. посіб. / В. В. Касько, А. М. Орлеан. – Київ : ВАІТЕ, 2012. – 50 с.

Одержано 20.04.2016

УДК 342.95(477)

Олексій Юрійович Прокопенко,

*кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник,
завідувач кафедри тактико-спеціальної підготовки
факультету № 3 (поліції превентивної діяльності)
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ФОРМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОПОРЯДКУ В РЕГІОНІ

Важливою організаційною формою діяльності органів Міністерства внутрішніх справ як суб'єктів забезпечення правопорядку в регіоні виступає інформаційно-аналітичне забезпечення. Як зауважує авторський колектив науково-практичного коментарю до Податкового кодексу України, що основою інформаційно-аналітичного забезпечення є створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист інформації [1, с. 338]. Так, Міністерство внутрішніх справ України